

Reizen

deVerleiding

DE POUSADA'S VAN PORTUGAL ZIJN EEN TWEDE, NEE, DERDE LEVEN BEGONNEN. DE KASTELEN, PALEIZEN EN ABDIEN ZIJN NU PRIVATE HOTELS VOOR DE RUSTZOEKENDE TOERIST. LEVEN ALS EEN RIDDER, MET EEN BEETJE DESIGN. DOOR GERARD JACOBS

Een nachtje Middeleeuwen

ADVERTENTIE

Consumentenbond
concludeert:

"De beste website
om een goedkoop
vliegticket te
boeken is D-reizen".

Kijk voor het complete
onderzoek op D-reizen.nl

retour	al vanaf
Kopenhagen non-stop	59,- P.P.
Nice	59,- P.P.
Madrid non-stop met KLM	69,- P.P.
Porto non-stop	79,- P.P.
Athene	99,- P.P.
Oslo non-stop	99,- P.P.
Casablanca	159,- P.P.
Cairo	169,- P.P.
Tel Aviv	179,- P.P.
Miami	219,- P.P.
Curaçao non-stop met ArkeFly	349,- P.P.
Hongkong	349,- P.P.
Beijing	399,- P.P.
Johannesburg	399,- P.P.
Barbados met Martinair	458,- P.P.
Tobago met Martinair	458,- P.P.
Denpasar	555,- P.P.
Kota Kinabalu	555,- P.P.
Langkawi	555,- P.P.
Rio de Janeiro	557,- P.P.

D-reizen
D-reizen.nl

Dezelfde reis voor de laagste prijs.

Kijk voor het grootste aanbod op
D-reizen.nl, bel 0900-1564 (van
8 tot 22 uur, 15 c/m) of kom langs.

Natuurlijk kun je lukraak ergens beginnen als je op ontdekkingsstocht wilt langs de pousada's van Portugal. Je kunt thematisch te werk gaan, de Santiago de Compostela Route of de Koopmansroute volgen. Of een van de drie belangrijkste vliegvelden van Portugal – Lissabon, Porto of Faro – als uitgangspunt nemen.

Maar waarom niet beginnen bij het begin: het einde van de wereld, 'finis terrae', zoals het uiterste Zuidwesten van Portugal in de Middeleeuwen werd genoemd, toen de aarde nog plat was en de zeeën werden bevolkt door monsters en draken.

In Sagres, vlakbij Kaap St. Vincent, vestigde Infante Dom Henrique (Hendrik de Zeevaarder, 1394-1460), zoon van koning Johan de Eerste van Portugal, het hoofdkwartier van zijn (kapitaalcrachtige) Orde van Christus. Zelfs was hij niet reislustig; Hendrik de Zeevaarder maakte des te meer naam als initiator en financier van talrijke verkenningsreizen.

Hier in het puntje van de Algarve stichtte hij een zeevaartsschool, die binnen de kortste keren de beste cartografen en navigatie-experts wist aan te trekken. Op deze plek werd de kiem gelegd voor het succes van Portugal als zeevarende natie, en de onmetelijke rijkdom die dat met zich meebracht.

Daarom verdient het aanbeveling eerst in Sagres een kijkje te nemen, in de Pousada do Infante (genoemd naar Dom Henrique). Niet omdat het de mooiste, de oudste of de meest gastvrije van alle pousada's is, maar omdat zonder die rijke geschiedenis van Portugal, die aan deze kust zijn wortels heeft, het fenomeen pousada onbestaanbaar was geweest.

Of, in de bescheiden woorden van João Portugal, manager van de Pousada do Infante: 'Wij hebben tenslotte de wereld ontdekt. Ooit waren we een wereldrijk, dat willen we graag tonen aan onze bezoekers.'

Zijn pousada mag nieuwbouw zijn, neergeplant op klippen vanwaar je de Atlantische Oceaan overziet, het interieur barst van de historische verwijzingen. Kostbare handgeweven tapijten uit Arraiolos met afbeeldingen van de Portugese ontdekkingsreizen prijken aan de wanden in de lounge, op de schoorsteenmantel staat een beeld van Dom Henrique, en de schemerlampen zijn versierd met het Maltezer Kruis: symbool van de

De pousada:
met 'herberg'
kom je een heel
end, maar
'staats-hotel'
is eerder de
werkelijkheid

kruisridders en de ontdekkingsreizigers die in hun voetsporen traden.

Toch is de 'pousada' (van het werkwoord *pousar*, uitrusten of neerstrijken) als soortnaam voor een toeristisch onderkomen van veel recenter datum, en een stuk prozaïscher van aard dan alle opsmuk, macht en glorie van weleer. Met 'herberg' of 'pleisterplaats' kom je een heel end, maar 'staats-hotel' is eerder de werkelijkheid. Al is ook dat stadium intussen gepasseerd, want sinds 1 september 2003 zijn de pousada's – onder invloed van de toetreding van Portugal tot de Europese Unie – weer in private handen.

In 1942 opende de Portugese overheid de eerste pousada. Was Portugals (koloniale) status aan inflatie onderhevig gebleken, ook de bodem van de schatkist kwam steeds meer in zicht. Waardoor de kastelen, kloosters, villa's en paleizen, die her en der door ridders, monniken en kooplui waren gebouwd, ernstig in verval waren geraakt. Totdat het toerisme, die welkome bron van inkomsten, ook in Portugal voorzichtig begon te groeien. En in de verweerde monumentale panden een nieuwe bestemming vond.

Na de opening van de eerste pousada in 1942 ontstond gaandeweg een netwerk van een stuk of veertig van die staatshotels. Kloosters en kastelen werden met zorg opgeknapt en voor reizigers bewoonbaar gemaakt, met restaurants waar de nadruk kwam te liggen op de lokale keuken, en luxe gastenverblijven in een historische ambiance (maximum aantal kamers: 50). In dit zeker voor die tijd

vernieuwende concept gingen cultuurbehoud en restauratie hand in hand met economisch gewin door middel van gulle gastvrijheid in een weelderige omgeving.

'Als een klant gekend wordt bij zijn kamernummer in plaats van bij zijn naam, zijn we ver verwijderd van de pousada-geest', zei Antonio Ferro, die het concept indertijd ontwikkelde. Dat zo'n vorstelijk onthaal niet per se buitensporig veel moeite te kosten, was een gedachte, die dankzij de subsidies van het Bureau van Toerisme ook realiteit kon worden.

Slapen in de torenkamer van een kasteel, lunchen in de refter van een middeleeuwse abdij, dineren in een paleiskeuken, kortom: even leven als een vorst, het is voor veel Portugezen een favoriet weekendje weg geworden. Buitenlanders – Duitsers en Nederlanders voorop – ondernemen tegenwoordig een tour of brengen bij wijze van luxe uitstapje één nacht door in een pousada.

Of het uitmaakt, nu de pousada's van Portugal niet langer staats eigendom zijn? Jazeker, zegt Conceição Costa e Sousa, manager van Pousada do Castelo in Obidos – een uur rijden ten noorden van Lissabon. Zij is ronduit gelukkig met de privatisering. De Portugese bureaucratie was verstikkend: 'Vriendjespolitiek en corruptie waren de norm.'

De pousada – volgens velen de bekendste en mooiste van allemaal – maakt deel uit van een 13de-eeuws kasteeldorp, dat in 1950 door de overheid werd opgeknapt en, waar nodig, herbouwd. Sinds-

0 50 km
080406 © de Volkskrant - Bert Bruijn